

Veno Taufer
TELEMAHOVI KOMENTARJI

Zbrane zbirke 1958–2006
z dodatkom novih pesmi 2009–2016

Svinčene zvezde

1958

Morje

morje prihaja na breg
vedno se vrača samo
samo v globine
po nove besede
luči trepetajo
zgubijo pot

na valovih zdrobljenega stekla
so krste scefrane zastave
v njih pojejo duše mornarjev
otožne pesmi o zvezdah
in izgubljenih lučeh
na drugi obali

včasih priplove ladja
z visokimi slepimi jambori
tiplje pot

morje še dolgo za njo
z ozkimi dolgimi prsti
boža brazdo

*oči so bile
hladno odprte
z nožem zgodnjega jutra*

Jesen

goli veter si natika
na otrple prste rokavice
iz suhega hrapavega usnja

ob poti se misli
polegajo na težke vlažne kupe

drevesa gredo k pogrebu
v zamolklem vonju groze
brez besed in bosa

Strah

bele oči v zraku
bele oči v vodi
široko odprte in bele
slepe od globine

skrij obraz v dlani
tesnó in globoko
skrij oči
tesnó in globoko
da v njih jadro iz bleščéče črnine
ne vztrepeta
se razpne
in nabrekne
od bele tesnobe želja

Vedno redkeje vozijo

vedno redkeje vozijo
vagoni začudenih barv
po tračnicah spomina

skozi žalostna stekla
gledajo velike oči
okrogle oči velike

iščejo dečka
njegov pogled jesenske trave iščejo
v njem skrite prestrašene vriske iščejo

leži pod nasipom
s pogledom mrtve vode
v jutranji rosi

Hiše so izjokale že vse solze

hiše so izjokale že vse solze
s suho bleščočimi očmi
strmijo vdano
za ulico ki je zbežala

noč gleda ravnodušno
na obupana drevesa
ki molijo dolge molitve
že zdavnaj zapuščenih besed

v jarkih se kamnito svetlikajo
trudna čela trubadurjev
kot prestreljene čelade
iz vojne
že davno zgubljene

Orient express

postal je le za hip
toliko da je pogled
z leskom večnega ljubimca
razbil na mojem dnu

potem se je pognal
z nepotešeno kretnjo pognal
preko mehkega telesa
in zapeljal v zadnje kroge
mojih sanj

z vriskom
zabodenim v konec mojega življenja
je raztrgal bolečino
da je v mehkih voljnih krpah
popadala na obe strani nasipa

tračnice so ostale
slečene do kraja

Včasih pridejo

včasih pridejo popotniki
do dežele stvari brez spanja
brez noči in jutra
brez besede
molka
koraka

ob votli vodi
drevesa brez sence
dolge gladke stene
drsijo suho
brez odseva v vodi
glas brez svetlobe globine
zrak brez vonja daljave
padanje brez teže krika

le
rdeča
roka
hitrega
dolgega
giba

blede pesti
na drgetajočih vratih
barv in zvokov
spomina

*v šumečih sunkih
je naletavalo listje
na steze krvi*

Jutro v ateljeju

gnetel sem tvoj kip
z zaprtimi očmi
na vekah je nihala senca tvojega prihoda
moji prsti so drseli
po plaho se umikajoči glini želje
so pričeli oblikovati
spokojnost prsi nabrežja las
prebujanje morja v očeh in bokih

za mojih hrbtom si
sklonila se boš
sledila moji ustvarjajoči dlani
in pokrila kip s tančicami
nespečnih noči potovanja
z lesketavo grozo prosojnega zaupanja

moji prsti bodo našli v poslednjem
strahu trzajočo gladino gline
vrezali vanjo najin skupni
dolgo pozdravljajoči se pogled

Jasa

stopil sem na tvojo jaso

s širokim zamahom je prebila svetloba
bakreno žaro mojih sonc
na pepelnatem nebu je zaplapolala
njena široka raza
razgalila je še nedotaknjene sloje bolečine

vlažne travne bilke in liste
so dotipali moji prsti
prameni nove zarje so rezali goščavo
razsipali čisto luč razsipali
bahavo razmetavali izgrebene bele oči

ni bil strah
ko so zobje in nohti hoteli kopičiti
novo svetlobo in izkrčiti novo jaso
ni bil strah da bi sredi nagih korenin
nenadoma ne bilo tebe
ne bilo prosojnega molka
v zeleni čaši tvojih rok

samo da ne bi nekdo s prasketajočim krohotom
začel goltati sluzasto blato močvirja
da ne bi nekdo z razparanimi prsti

mastnimi od mlakuž
začel vrezovati
v mrzla stebila megle
začetnic tvojega imena

strah ima moje mrtve oči

Tvoje ptice

zlohotna voda je prodirala
skozi zatohle soteske teme

pene strahu
so prasketale
ko je zalivala beli kamen
smrti

nenadoma je presenečena
brizgnila skozi zveneče sloje
tvojih nežnosti
in se razlila
ob sinjih bregovih
tvojih prsi

iz sonca so prišumele ptice
vsaka s svojim gorečim soncem
v očeh

vitke stopajo na obrežju
na krilih se jim lesketajo
kaplje tvoje krvi

krhki spev niha
v svetlobi oslepelo gladino

tvoje vedro telo
kljuvajo

Na vratih jutra

trepetala je
morda se je zbala
jeklenega zvena padca

morda je zaslutila
mrazeči trenutek svojega rojstva
v samotnem očesu neba

zadnjikrat je še oklevala
vznemirjena spolzela
po odprti rani jutra

kaplja je padla

stalila se je
v toplo razprostrt
jesenski list

zatisnil je pekoče zenice mesa
ne odpiraj tudi v najbolj vedri nežnosti
bi zakrvavela tanka veka

odvrni pogled
ko se bodo pričele
surove muke smrti

Kongo samba

nebeška drevesa
daleč vegasta široko vegasta
odpirajo vrata in okna

možje črni možje možje
tolčejo na svoja
lesena srca

žene žene iz vode
mesec pleše
na njihovih trebuhih

krokodili naslonjeni z gobci
na repe rdeče zehajo
prežvekujejo blede ribe

zvezde goste v ustih
zvezde iz mlečne smole
kam iz tamtama zenic

cefrajo se biči
slepi biči vej in trav
grizejo potno meso teme

ti imaš bele
noge bele roke bele
prsi oči jočejo belo

razparan rezget činel
vse je strohnelo
zatoхло
polega polega

Ne morem

ne morem te objeti
mrtvoudna je roka
ustnice so suha prst
grenke korenine črnih vrb
so obrasle jezik

ne glej
kako sol razžira
voščene zvezde v očeh

sleherni golta svojo kri
se potaplja
v svoje morje
baja si o biserih
na samotnem dnu

prisonil bi glavo
k zlati školjki tvojih prsi
poslušal bi šumenje vod
ki oblivajo tvoje telo
ko drsi k moji obali

dvoje teles
bi se vzravnalo
na ozkem peščenem bregu